

A betegeket nem a takarékosági terv szerint viszi a mentő

Segítséget kér a körintenzív

Folytatás az 1. oldalról

– A segélykérés közzététele egy hétvégi ügyeletben történtek után következett – folytatja *Rudas László* –, amikor is elfogyott a gumikesztyű, ami nélkül nem nyúlhat beteghez sem orvos, sem ápoló. Azon a hétvégén kölcsönkértünk kesztyűket egy másik klinikáról.

Rudas László a kialakult megdöbbentő helyzetet a következőkkel magyarázza: az intenzív osztály anyagi igényét az egyetem csak addig elégíti ki, ameddig az osztály számára jóváhagyott pénzügyi keret ezt megengedi. Ha ezt követően lép fel valamiből hiány, akkor kérvényezni kell a pótlást, aminek teljesítése időbe kerül. Várni erre nem lehet, s ezért nem egyszer előfordul, hogy az egyik asszisztensnő ingázik az orvosi műszerbolt és a klinika között, hogy beszerezze a gumikesztyűt, amiből naponta akár 6-7 dobozzal is elhasználnak.

– Egy hétig hiányzott a vérgázvizsgálathoz szükséges vegyszer az osztályról. Ez életfontosságú vizsgálat, amit a szívsebészeti klinikán tudtunk elvégezni napokon keresztül.

Rudas László osztályvezető szerint az „apróságok” hiánya csak a jéghegy csúcsa: – Előregedett betegőrző monitorokkal dolgozunk, amelyek gyakran meghibásodnak, a lélegeztetőgépeink közül négy mondható jónak, kettőt átlagosnak. Még hosszan sorolhatnám, ami tömören úgy foglалható össze: kevés a pénz az

Az épületben mostoha körülmények között dolgoznak az orvosok, az ápolók.

Fotó: Karnok Csaba

intenzív osztályon elvégzendő feladatokhoz.

A szegedi belkliniká 12 ágyas intenzív osztályának vezetője tisztában van azzal, hogy a szegedi orvoskar adósságkezelő programjának teljesítése okán a vezetés mindenütt megszorításokat kénytelen alkalmazni, de a körintenzíven folyó gyógyító munka eddigi magas színvonalából nem akarnak visszavenni, nem másért, mint az életveszélybe került betegek érdekében.

A körintenzívre a legsúlyosabb állapotba jutott emberek kerülnek: infarktust, szélütést elszenvedett betegek, mérgezettek életéért folyik itt a harc nap mint nap. Rajtuk kívül a légzési elégtelenséggel küszködőket is ideszálítják az életmentő lélegeztetőgépre. Speciális légzési intenzív osztály ugyanis máshol a városban, még a közeli deszki tüdő- és mellkasi betegségek kórházában sincs. Azt pedig, hogy egy-egy élet és halál között lebegő ember

meddig szorul intenzív ellátásra, lélelegeztetőgépre nehéz előre megtervezni – mondja az osztályvezető –, ezért egy intenzívterápiás osztályon nehéz takarékoskodni.

Szerettük volna megkérdezni az Orvos Centrum elnökét arról, hogy mi a véleménye a körintenzíven kialakult helyzetről, de *Lonovics János* professzor külföldön tartózkodik, várhatóan ma nyilatkozik lapunknak.

KALOCSAI KATALIN

Szegeden is megkezdődött az aláírásgyűjtés

Büntetnék az állatkínzókat

Az országos akcióval egy időben, tegnap Szegeden is elindult az az aláírásgyűjtés, amelynek célja, hogy az állatkínzást bűncselekménynek minősítő törvényt szűlessen. Ahhoz, hogy az országgyűlés napirendre tűzze a témát, ötvenezer aláírásra van szükség.

Népi kezdeményezésen alapuló aláírásgyűjtés kezdődött tegnap az állatkínzás büntető törvénykönyvbe történő emelése érdekében. Az állatvédők akcióját az a faddombori eset váltotta ki, ahol biztonsági őrök pusztán szórakozásból halálra kínoztak egy kóbor kutyát. Az elkövetők a jelenlegi törvények értelmében szabálysértést követtek el és mindössze néhány ezer forintos pénzbüntetéssel megúzták az esetet. Ezen a jogszabályon kívánnak változtatni az aláírásgyűjtés szervezői, céljuk, hogy legalább felfüggesztett szabadságvesztést szabhasanak ki az állatkínzókra. Ez egyébként az európai gyakorlatnál még mindig enyhébb, hiszen Németországban három-, Ausztriában egyéves börtönbüntetés jár ezért a bűncselekményért.

Szegeden tegnap délután 2 órától lehetett aláírni az íveket, előbb a Szeged Étterem teraszán, majd a Burger King előtt. Az aláírók között volt lapunk főszerkesztője, *Szetey András*, valamint *Nagy Sándor* szegedi alpolgármester és *Sipos István* ultramaratonista.

Szeptember 19-éig a város több pontján is megtalálhatók lesznek azok a standok, ahol az aláírásokat gyűjtik. Szerdánként 17 és 19 óra között a Zacc Café teraszán, csütörtökön 10 és 15 óra között a Burger King teraszán, pénteken és szombaton 15 és 21 óra között pedig a Szeged Plazában várják a kezdeményezés támogatóit. Ezenkívül a plakáttal jelzett üzlethelyiségekben, továbbá a vadasparkban, az ifjúsági házban és számos szegedi rendezvényen is lehetőség lesz aláírásra. A kezdeményezéssel szimpatizálók az aláírásgyűjtő helyeken fehér szalagot is kérhetnek, amelyet ruhájukra tűzve jelzik, egyetértenek azzal, hogy az állatkínzást bűncselekménynek kell minősíteni.

T. K.

Szegeden elsőként Szetey András, lapunk főszerkesztője írta alá az ívet.

Fotó: Karnok Csaba

Kultúrjavak

FARKAS CSABA

Most persze azt lehetne várni, hogy kijelentsük, nemcsak lesúlylyed kultúrjavak vannak (gesunkenes Kulturgut), hanem létezhet főlemelkedő gagyi is, emblemikus képviselője legalábbis egekbe mehet – ám ez komolytalan megközelítés. Nem szabad röhögni Anettka úrbemenetelén, a szellemi súlytalanság teljesen konkrét, anyagi súlytalanságba való átcsapásán. Anettka az ország egyik leggazdagabb embere, innentől, ha kifogás eshetne úrbemenetelének lehetősége ellen, akkor sem eshetne kifogás.

Nem is Anettkáról írunk most, hanem egy jelenségről. Teljesen természetes: a kezdetben komoly szellemi-testi erőfeszítést igénylő, tényleg a szó elismerő értelmében „kiválasztottak” számára lehetséges dolgok lassanként mindenki számára igénybe vehetőkké válnak. Nem akarunk párhuzamot vonni a két jelenség között – Anettka nem úrturistaként, hanem valódi úrhajósként kíván az úrbe menni –, de kissé olyan ez, mint az Afrika-utazás. Kittenberger Kálmántól még hihetetlen elszántságot kívánt, hogy eljusson Afrikába, s ott kutatómunkát végezhesen, folyamatos életveszély körülményei közepett (oroszlán által félig letépett ujját saját maga vágta le egészen, majd küldte el spirituszban a Magyar Nemzeti Múzeumnak), ma viszont az ember betér az utazási irodába, kenyai utat kér és kenyai utat kap, föltéve, ha előtte fizetett. A dolgok devalválódnak. A dicsőséges 133 napnak kiemelkedő teljesítményeként tartották számon a balatoni gyermeknyaraltatási akciót, mára viszont snassz ügy lett a balatoni nyaralás, irány a Bahamák.

Mondom, teljesen természetes folyamat, ha nemcsak „kultúr”-, azaz szellemi javak „süllyednek”, azaz válnak közhasználatúvá, hanem az anyagi javak is igénybe vehetők, mind szélesebb körben, azok számára, akik ingerküszöbén már csak kozmikus erők tudnak kereszttülni. Nem tudom, miért van az: mikor megvalósult Verne álma, és Armstrong nyomokat hagyott a holdporban, progresszív ügynek könyveltük el, azt viszont, hogy a vélhető közeli jövőben sok-sok ember mehet úrbe, akiknek a pénzen kívül semmi köze a kozmoszhoz, számukra csak egy jó buli az egész – nos, ez mintha regresszívnak érzékelődne. Nem regresszív – elvégre mi másért folyt volna az úrkutatás, ha nem az emberért? Szakmai szempontból „kiválasztottak” számára korlátozni az úrutazást olyan lenne, mintha a kerék sok ezer évvel előtti föltalálója mindenki másnak megtiltotta volna a kerékhasználatot, járjanak csak gyalog. Anettkának van pénze, mindenféle orvosi vizsgálatokon megfelel, az úrutazáshoz szükséges, további ismereteket további tanulmányok keretében sajátítja el (csak semmi szellemeskedés OK!-s képzésről meg hasonlókról); az első magyar úrhajós még nem tudta, hogy Anéttkát tanítani fogja úrhajózni, amikor Anettka már tudta, és Anettkának lett igaza.

Lehet, hogy a pénz, a pénz megszerzésének képessége s készsége az irány, amely felé az emberi evolúció halad tovább?

Kérdés: hol a határ, van-e határ egyáltalán, meddig tudja az ember kiterjeszteni saját, természeti törvényektől független, pénz-alapú civilizációját? Határt szab-e a pénzlogikának a mi világunk, vagy földöntúli a pénzvίlág?

Városnak lenni rangot jelent

A legurbanizáltabb Csongrád megye

Megyénk a legurbanizáltabb az országban, méretéhez képest sok város található itt. S bár városnak lenni nem igazán jár pluszjogokkal, több kötelezettséggel viszont mindenképp, az „előléptetés” rangot is jelent.

Csongrád megye a legurbanizáltabb az országban, viszonylag kis méretéhez képest 420 ezer lakosának több mint 72 százaléka él ugyanis a nyolc városban és alig 28 százalék a „maradék” ötvenkét településen.

A várossá nyilvánítás természetesen függ a lélekszámtól, csak a nagyközségek kérhetik ugyanis „előléptetésüket”. Nagyközség pedig csak az a település lehet, amelynek lélekszáma meghaladja az 5000 főt, vagy az az 5000 lakos alatti település, mely korábban nagyközségi tanács volt és jelenleg használhatja ezt a címet.

Összesen öt nagyközség van megyénkben: Algyő, Csanádpalota, Nagymágocs, Sándorfalva és Szegvár. Sándorfalva egyébként több mint 7600 lakossal büszkélkedhet, míg Mórahalom lélekszáma az 5700-at sem éri el, mégis város lett 1989-ben. A jelenlegi közigazgatási reform elképzelései szerint azonban az előbbieken felsorolt nagyközségek nem töltenek be olyan térségi szerepet, amely megalapozná várossá nyilvánításukat.

A városi lét tulajdonképpen rangot, címet jelent, különösebb jogokkal nem jár, mert a települések alapjogai egyenlők. Pénz-

ügyi szempontból viszont bizonyos állami támogatások esetében előnyös lehet az előrelépés.

Ha az adott nagyközség képviselő-testülete úgy dönt, hogy kezdeményezi a várossá nyilvánítást, a megyei közigazgatási hivatalhoz kell fordulnia. A helyi önkormányzatokról és a területszervezési eljárásról szóló törvény előírásai értelmében a kérelmet több szempont alapján, pontrendszerben értékelik. Vizsgálják az adott nagyközség térségi szerepét, azt, hogy más településeket is kiszolgál-e, megnézik, hosszú távon hogyan fejlődött, áttekintik társadalmi, történeti és demográfiai jellemzőit. Ezenfelül – többek közt – számít az is, milyen az infrastrukturális fejlettsége és közművesítettség, milyen rendezési terve van, milyen kulturális, oktatási, egészségügyi és szociális intézményrendszerrel rendelkezik. Ugyanakkor a törvény nem írja elő, hogy középfokú iskolának vagy kórháznak lennie kell egy városban.

A kérelmet a belügyminiszterhez továbbítják, aki elküldi azt a köztársasági elnökhöz. A legfőbb közjogi méltóság pedig mérlegel és dönt. Ha a nagyközség megkapja a városi címet, akkor viszont vállálnia kell az ezzel járó kötelezettségeket, biztosítania kell az ehhez szükséges személyi-anyagi feltételeket, azaz például könyvtárt kell fenntartania.

SZŐGI ANDREA